

Ece de trei ori in septemana: Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a, candu o oala in- trega, candu numai diumetate, adoca dupa momentulu impregiurailoru.

Pretulu de prenumeratiune:

pentru Austria:	
pe anu intregu	8 fl. v. a.
" diumetate de anu	4 " "
" patrariu	2 " "
pentru Romani'a si strainetate:	
pe anu intregu	16 fl. v. a.
" diumetate de anu	8 " "
" patrariu	4 " "

ALBINA

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespu- dinta a-i nostri, si d'adrepulu la Redactiune: **Josefstadt, Langegasse Nr. 43**, unde suntu a se adresá si corespunderiile, ce pri- vesc Redactiunea, administratiunea seu spe- ditur'a cate vor fi nefrancate, nu se vor primí, era cele anonime nu se vor publicá.

Pentru anuencie si alte comunicatiuni de in- teresu privatu — se raspunde cate 7 cr. de linie repetiile se facu cu pretu scadutu. Pretulu timbrului cate 30 cr. pent una data, se antecipa.

Viena 16/28 maiu 1868.

Cele doue natii domnitórie din monarchia, natiunile cu drepturi nati- nale eschisive, adoca nemtii si ungurii, nu ne potu ignorá pre noi cele lalte natiuni fora drepturi nationale si date in vointi'a lor, nu ne potu ignorá desí am- bele pana acum'a se spriginira imprumu- tatu intru a ne trece cu vederea.

Astadi cestiunea nationalitatiloru neindreptatite e un'a dintre obieptele principali de consultatiune in cercurile guvernamentale. Ambele guverne ale acestoru doue state si-au bubele loru co- mune, si-au pre nationalitatile neindrept- atite cari rechiamo si pentru sine drep- tatea si beneficiile publice in mesur'a sacrificieloru prestate pentru binele pu- blicu.

Care va fi procedur'a ce vor luá guvernele fatia de nationalitatile nein- dreptatite? nu scimu, de catu numai (precum vediuramu in nr. penultimu) cá sunt doue pareri, un'a vre se deslege cestiunea nationalitatiloru prin „sila“ si alt'a prin „impacatiune.“

Din aceste doue procedur'e neci cá ni vor spune guvernele carea o vor fi primitu, ci remane ca noi se judecámu din faptele loru daca s'a adoptatu spire- tulu de impacatiune seu celu de sila.

Spiretulu ce domnesce in Trans- lantani'a ni este cunoscutu deplinu. Acolo vedemu caus'a Transilvaniei nedecisa pana in diu'a de astadi, si majoritatea romana a tierii n'are neci o garantia cá la decider'e se va respectá dorintia ei. Se póte cá atare guvernamentalu ni-ar raspunde cá dreptu garantia potemu avé intieleptiunea si spiretulu de fratietate alu dietei, — dar noi replicamu cu espe- riinti'a trista culésa in cestiunea de na- tionalitate despre acea intieleptiune si fratietate!

Ca unu actu de liberalismu promise ministeriulu cá va introduce si in Tran- silvani'a legea de presa cea ungurésca. Dar ce folosu! cáci se va manuí legea acolo casí la Pesta, de n'o mai poti cu- nósce daca e constitutiunala si liberala.

Daca intentiunea unguriloru ar fi in adeveru intemeierea libertatii in Un- gari'a si in tierile surori, in asemenea casu guvernulu loru ar lasá libertate deplina tuturoru natiuniloru, tuturoru partite- loru si fractiuniloru, cáci libertatea nu se póte intemeia de catu prin libertate, pre- cum despotismulu nu se intemeieza de catu prin fortia.

Inse restringu libertatea, o mono- poliséza intru interesulu loru propriu, — si acésta procedur'a nu póte duce la mul- tiamire comuna, de aceea ar fi bine a o paresi inca pana ce nu degeneréza in si- la formala casí la 1848, candu unu mi- nistru ungurescu promitea bâte romani- loru, de nu vor veni sub stindarde ung. si candu apoi d. Vladu ii intrebá in die- ta: „... pretindeti a trece de liberali... au dóra cu bat'a voiti se propagati liber- tatea?“

Diurnalele cislaitane si desclinitu „Neue Fr. Presse“ de astadi recomanda guvernulu de Vien'a se pasiesca contra agitatiuniloru nationale cehece precum pasiescu ungurii cu croatii, sasii, serbii si slovacii (de romani nu pomenesce den- s'a cáci aceluor domni d'aristi ovrei li e amara esistintia romaniloru din colo de Carpati, necum se voiésca a-si aduce a minte inca si de romanii din cóce de Car- pati) provocandu la constitutiune. Pre bine, adoca veti provocá fatia cu cehii la o constitutiune, la a careia urdire cehii

— n'au luat parte; si totusi veti díce cá sunteti liberali si constitutiunali. Faceti ca si cehii se primésca constitutiunea.

Asemene principie de liberalismu si constitutiunalismu domnescu astadi in Austri'a.

De la diet'a Ungariei.

Siedinti'a din 26 maiu a casei represen- tantiloru

(+) Dupa deschidere, presiedintele ordi- nariu C. Szentiványi arata petitiunile incurse amintindu intre altele cá deputatulu Temisorii S. Sulyok si-a depusu mandatulu seu de ablu- gatu; se va ordiná deci alegere noua.

Ministrulu de justitia B. Horváth face cunoscutu casei cá proieptulu de lege pentru incetatiune (inpamentenire, indigenare, hon- polgárosítás) e gat'a, si róga cas'a se binevoiésca a decide d'a se tipári, si a se transpune secti- uniloru pentru desbater'e.

Dupa-aceste trecendu-se la ordinea dilei, P. Királyi referintele comisiunei centrali ce- tesce raportulu acelei comisiuni in privint'a ca- lei ferate de la Zákány—Zagrabia, Hatvan— Miskolcz, care numai decatu luandu-se la des- bater'e generala si speciala, se primi cu putiune modificatiuni. Siedinti'a se aredica la 1/2 3 óre.

Siedinti'a din 27 maiu a casei re- presentantiloru.

(+) In siedinti'a de astadi B. Horváth in- trerupe cetirea protocolulu, facendu unele observari fora de neci o basa. Totu cu ocasiu- nea acésta se dechiará cá ar dorí se scie din ce cauza si-a depusu mandatulu d. Sulyok, la care dorintia módesta respunde partid'a deákiana prin unu risetu despretiuritoriu.

Referintele comisiunei centrali cetesce re- ferat'a acestei comisiuni cu privintia la tracta- tulu de comerciu si vama incheiatu cu Prusi'a. Se decide a se luá mane la desbater'e.

Deputatulu **Székeli** interpeléza pe mini- strulu instructiunii publice in privint'a insti- tutulu din Szeps - Szt Gyorgy asié numitu Gránzen - Normal-Schule; care interpelatiu- ne fiindu cam lunga, ministrulu Eötvös cere a i se comunicá in scrisu.

Ministrulu de justitia B. Horváth res- punde la interpelatiunea lui Gull in caus'a pres- sei din Transilvani'a. In respunsu dise mini- strulu cá intentiunea guvernului ungurescu este d'a introduce si in Transilvani'a legea de presa cea ungurésca, delocu dupa ce reorganizatiunea judetieloru se va fi indeplinitu.

Mai raspunde si la interpelatiunea lui C. Stoll in cauza mai furtu dicendu intre altele cá fiindu acea cauza mai multu privata, promi- te interpelantelui respunsu privatu.

Tisza si Ghyecz reflectéza la respunsulu lui Horváth observandu intre altele cá ar fi o consecintia, decá interpelatiunei facute nainte ca- sei, i s'ar dá respunsu privatu. Horváth mini- strulu de justitia se scusa provocandu la inter- pelante, carcle a dechiaratu cá va fi multumitu si cu respunsu privatu.

Dupa acestea se finl siedinti'a la 1/2 12 óre.

Pesta in 24 maiu n.

(y) Dle Redactorul Am se Vi scriu lu- cruri pre catu de curiose, pre atafa de intere- sante pentru noi. Ieri sambeta dupa mediadi, deputatii nostri fusera chiamati la o conferintia la Cernoviciu, fora se fie sciutu vre-unulu o- bieptulu ce era se se desbata, candu colo se po- menira cá d. Markos (deputatu ruténu de estre- m'a stanga, altminte omu destulu de amicu pa- triei si natiunei magiare) li pasí nainte cu *propunerea*, ca deputatii nationali, dupa esperi- intiele ce fecera de doi ani, cumca adoca ma- giarii fora diferentia de partia nu vor se se apuce de cestiunea nationalitatiloru, pentru cu- ventulu cá representantii nationalitatiloru au

stáveritu postulate cari taia in egemoni'a ma- giara si amenintia unitatea si ordinea statului, deci densii (adoca deputatii nationalitatiloru) *se recunósca neoportunitatea timpuluiu pentru realizarea pretensiuniloru natiu- nali*, si recedendu pentru asta data de buna voia de la acele pretensiuni, se se unésca cu totii si se staruiesca alte feliiuri de reforme, prin cari, desí nu de a dreptulu dar medilocitu s'ar ajunge totu dezvoltarea si intarirea nationalita- tiloru, d. e. se staruésca reformarea legeri elep- torali, a organizatiunei municipieloru, instructi- nei publice etc. cari tóte multu mai lesne s'ar poté indeplini.

Poteti socotí catu au fostu de suprinsi de- putatii nostri la astfelu de propunere; unii ores- pusera numai de catu, alii inse erau mai poli- ticosi si propusera si primira ca d. Markos se-si dee motiunea in scrisu, apoi acésta se se ie la desbater'e intr'o conferintia anume, la carea se fia invitati si se partecipe toti cei ce au lu- cratu si subscriu proieptulu in caus'a natiuna- litatiloru. Sórtea acestei minunate motiuni si-o póte intipuí ori-cine inainte; mie unuia mi erá acésta propunere neprecepta candu am audít'o, dar candu cetiu astadi in fói'a DVóstra, colum- n'a prima, citatele din „Wanderer“, despre ce- le doue diferitórie intentiuni ale domniloru ste- panitori ai nostri, cum fatia cu nationalitatile „unii predica represiunea, alii impecare, unii vor a silí, alii a — *convertí* —“, atunci — mi se aprise o lumina! Intr'adeveru sun- temu ticalosi, fórte ticalosi! pana la unu gradu, cáci natur'a omenésca e cu slabituni; dar dom- nii dualisti ne tienu — nu sciu cu ce cuventu? — pe de o suta de ori mai misiei si mai tica- losi de catu ce suntemu!

Totu ieri cu de séra dd. deputatii romani din Ardealu tienura a dóu'a conferintia cu de- putatii romani din Ungaria si Banatu in cestiu- nea *Uniunei*. Cursulu desbateriloru si resulta- tulu nu-mi sunt conoscut'e, pentru cá dd. depu- tatii sunt ingagiatu cu onórea a nu le publicá pana la unu timpu óre-care. Atafa inse sciu cá intre deputatii de ambele parti domnesce unu felu de armonia, carea promite multu bine. Dar e se bagati séma, dloru deputati, cá pre candu voi consultati in buna armonia asupra uniunei, „Esti lapok“, organulu oficiale alu Ministeri- ulu, serie totu despre acea cestiune éca asié: „Totu audimu intetindu-se uniunea. Las' se fia o data gat'a drumurile de feru in Ardealu, apoi nimeni nu-i va mai veni neci a minte „uniu- nea“, ér generatiunea noua va stá uimita, cá cum puturamu esiste fora uniune. Deci grabiti a gatá catu mai euredu drumurile de feru!“

Va se dica, regimulu va se deslege cestiu- nea Ardealulu prin — dumuri de feru, in- tocma ca cestiunea nationalitatiloru prin — *honvedí!* O limba mai elocinte, cine a au- ditu?!

Totu in nr. seu de sambeta „Esti Lapok“ pledéza pentru incetarea delocu a guvernului ardeleanu si sustienerea deocamdata numai a comisariatulu reglu. Supunu cá dd. deputatii ai nostri sciu ce va se dica si acésta! —

Se le luámu tóte acestea spre cunoscentia.

Buda-Pesta in 25 maiu n.

(n) Nu o data am auditu din gur'a unor barbatu ai nostri, facendu-ni-se imputatiuni cá ne ocupámu pré multu de politic'a mare fora cale si temei, si retacimu cu privirile si com- binatiunile nóstre departe prin strainetate, pre candu strainii neci nu vor se scie de noi in combinatiunile loru.

Acésta imputatiune se fece mai vertosu barbatiloru nostri opositiunali, despre cari se supune, cá ei numai pe temeiulu calculorlu intipuite si sperantieloru in faktori díu afara, au curagiulu d'a se luptá contra sisteméi dom- nitórie si regimulu magiaru celui atatu de potericu.

Facia cu astfelu de imputatiune, carea cu catu politic'a domnitória este mai aspra si mai

nedrépta ou noi, cu aratu mai desu si cu mai mare aplumbu ni se repetiesce, credu cá va fi fórte de lipsa si de folosu ca foile publice nede- pndinti se inregistreze in colónele loru tóte manifestatiunile contrarie si anume cele din partea strainiloru, pentru ca publiculu nostru se se convinga cá supositele barbatiloru nostri opositiunali (chiar in catu ar pune ceva temei si pe combinatiunile strainiloru) nu sunt toc- mai nisce utopii segi.

Manecandu din acestu puntu de vedere, aducu la cunoscentia publica urmatórea intem- plare:

Fói'a politica „Ungarische Monatschrift“ a- tinsé in nr. seu mai próspetu, intr'unu articulu de politica mai inalta, cumca — politic'a Ungariei si anume a magiariloru, nu póte se fia o politica de sine statatória, ci trebuie se fie o politica subordinata politicei nemtiesoi, va se dica a Germaniei. Autorulu adoca pretinde, si pretinde cu dreptu, cá in Europ'a politice de sine, poli- tice esterne nu potu se existe, de catu trei: ro- mana (a gintiloru latine), nemtiesca si slava. Cele lalte, ale popóreloru mai míce de alte na- tionalitati, cauta se se subordineze acestora.

Acésta respicatiune a némtiului politicu, politiciii magiari o luara in nume de reu, unii chiar nu poteau s'o precépa si se adresara auto- rului, cerendu-i splicatiuni mai limpedi.

La acésta provocare, redactorulu acelei foi germane, intr'o epistolá deschisa catra „Mag- yar Ujság, vine a splicá tesca de mai sus — pre catu se póte de chiar. In puntulu primu dice asié:

„Daca natiunea magiara vre se existe si mai departe, ea va fi silita a representá in si- rulu staturiloru europene interesele vre-unei ginti europene mari.“

„Nu incape indoieila cá politic'a esterna a natiunei magiare se póte potriví numai cu conditiunile de potere esterna a sementiei ger- mane, fiindu cá din puntu de vedere europeanu, Dunarea inca lungu timpu trebuie se remana riu nemtiescu, dar la ce ginta germana numai asié va poté ajunge, daca mai nainte de tóte *va créa la Dunarea de diosu o confede- ratiune romana-magiara.*“

Éca-ve dovéda eclatante cá politiculu mare nu-si póte face combinatiunile sale, fora a-si aduce a minte de natiunea romana si a-i crof o sórte óresi-care, in totu casulu multu mai buna, de catu ce-i dorescu fratii magiari, ba mai buna si de catu ce cutéza se-si intipuiésca si se aspire o mare parte din insii fíii sei!

Daca aceste combinatiuni unei ori, ca d. e. in casulu presinte, coincidu cu cunoscutulu planu alu L. Kossuth, acésta abié póte se dovédésca alta, de catu cá planulu acestuia in privint'a unei confederatiuni dunarene nu este chiar o absurditate, o scornitura séca, o utopia.

Un'a inse pare-mi-se cá inca mai urméza invederatu din astfelu de combinatiuni, cumca adoca ideoi'a Daco-Romaniei nu se potrivésce in ele, fiindu esinti'a loru o federatiune intre Da- cia si Panonia; — va se dica aceste combina- tiuni tindu a crof romaniloru daciei o rola fru- mósa, dar nu intru interesulu egemoniei euro- pene a romanismului, adoca nu in favórea poli- ticeii mari romane, ci — a celei *germane.*

Ce póte fi deci mai naturalú, de catu ca Francia si Italia se se 'ngridésca a ingagiá si a asecurá prin contra-combinatiunile loru — po- terile si avantajiele pusetiunei romaniloru pen- tru politic'a européna romana. De unde érasí de sine urméza cá diplomatii Franciei si Italiei, ori cine ce ar-dice, nu potu se nu se intereseze de natiunea romana din Dacia, pentru cá o ceru, o pretindu acésta chiar conditiunile loru pro- prie de esistintia si potere.

Invitare

la conferintia publica literaria a Socie- tatei de leptura a junimei romane de la academi'a juridica si archigimnastulu din Oradea-mare.

